

WIJ WERKTEN VOOR ONS TIJDSCHRIFT

door

F. W. BURGER

Ja, wij werkten voor ons tijdschrift. Wij vijf redacteuren, de een wat meer, de ander wat minder, maar we deden het met plezier, want het gold ons tijdschrift, onze vereniging, ons vak. Met de voorzitter van onze vereniging zijn we dankbaar, dat Beversluis hier het initiatief nam en dat de vijf eerste redacteuren dat overnamen en dadelijk met grote animo aan het werk togen. Dat waren toen Beekman, Beversluis, Boodt, Malsch en Sissingh Sr. Ze hebben ons nu allemaal verlaten, maar het werk was op gang, op de grondslag door Beversluis gelegd, was voortgebouwd. We konden voortgaan op de ingeslagen weg. We konden als een spin in ons web gaan zitten en verwerken wat ons toe werd gezwaaid, maar we konden ook de opzet verbeteren, schrijvers uitnodigen, bronnen van copie aanboren enz. Uit de aard der zaak wisselden deze twee wijzen van werken fel met elkaar af en dat was zeer begrijpelijk bij ons mensen, alle vijf met een drukke taak in de maatschappij belast. Er was echter één redacteur, die dit niet maar zo bij impulsen deed en dat was te Wechel.

We hebben het voorrecht gehad de grootste tijd van de afgelopen 25 jaren met te Wechel te mogen samenwerken. In 1932 werd hij alreeds voorzitter en bleef dat tot zijn aftreden in 1947. Het tijdschrift lag hem zo na aan het hart, dat hij er bij voortduring altijd mee bezig was en er geheel in op kon gaan, zodat hij ook zijn vrouw er door werd aangestoken en hem menigmaal heeft bijgestaan. Het was een genot bij hem te komen en het wel en wee van het tijdschrift met hem te bespreken en er het werk te verdelen en uit te voeren. Malsch en Boodt, die ons trouw bleven tot 1950 en 1952, kunnen dit getuigen. Het was dan werkelijk ook van onze kant zó, als hij mij een keer schreef toen wij na de oorlog de zaken weer opbouwden: „Zoeven ontving ik uw brief en haast mij te antwoorden, dat het mij een feest zal zijn U a.s. week te ontmoeten”. Weliswaar was dit de eerste keer na de oorlog in Wageningen, maar zo was toch de geest bij de redactie en zo zal die zijn, zolang als we daarin mogen blijven. Volgens te Wechel was dat voor het leven. Gelukkig is dat niet zo en — jammer genoeg — heeft hij zich zelf ook niet aan die uitspraak gehouden. Maar in de praktijk lijkt het er haast wel op, want als iemand weg wil gaan om plaats te maken voor jongeren, dan mag dat beslist niet. We houden echter erg van jongeren. Ik zelf kwam ook jong er in. Had critiek op de referaten per tijdschrift, terwijl ik beweerde, dat de onderwerpen belangrijker waren dan een willekeurige aflevering en er dus per artikel moest worden gerefereerd. „Goed”, zei Beversluis, „ik ga de redactie verlaten, jij er in, dan kun je het doen zoals je wilt”. En tot op de huidige dag verzamel ik referaten, zoals een ander postzegels in zijn vrije tijd. Ik vraag U, wat is beter?

Er waren ook wel zorgen. Zorgen bijvoorbeeld van copienood. Dan hielp het niet om zo maar in dat web te zitten afwachten. Te Wechel klom in de pen, zond noodkreten rond, schreef zelf en liet ons schrijven

en had dan een onbedaarlijk plezier als hij weer voor maanden de portefeuille vol had gekregen. Enfin, deze zorgen komen periodiek terug en soms is het jammer, dat zij niet kunnen ontgaan, doordat we gedwongen klein moeten blijven. Die toestand beleven we nu. En dat houdt verband met de financiële moeilijkheden. Alles is nu zó duur. arbeidslonen met sociale lasten 3 tot 4 keer zo hoog als voor de oorlog, papierprijzen 6 tot 7 maal, lettermateriaal en zetmachines zelfs tien maal zo hoog, daartegenover een abonnementsprijs die maar 20% is gestegen! Dat is niet vol te houden. De dagbladen zijn veel verder met inkrimping gegaan, zodat daar de abonnementsprijs wel ongeveer 3 maal zo hoog is als voor de oorlog. Het is dan ook geen wonder, dat we bezuinigen moeten om door te kunnen blijven gaan. Het groene kaftje is al weg, maar we wensen geen kranten-uiterlijk, zoals verscheidene buitenlandse bosbouwbladen reeds doen. Gebonden als we zijn aan een bepaald aantal bladzijden, is niets hinderlijker dan een te nauwe jas. Nee, dit is geen toestand. Het remt ons indirect weer in onze leiding, de keuze van onderwerpen, de opzet in rubrieken, meer keuze voor de referaten, uitbreiding van welke rubriek dan ook. Te Wechel kon zo heerlijk, ineens met een heel dik nummer uitkomen, ofschoon wij dat dan niet altijd goede politiek vonden en meer regelmatigheid voorstonden.

Als redacteuren lopen we altijd met plannen rond. Zo schreef te Wechel mij eens: „Wat betreft uw idee om voor Indië een afzonderlijke rubriek te maken, zoo lacht mij dat wel erg toe. Aan beide zijden van den aardbol zijn wij Nederlandsche boschbouwkundigen”. En dan om maar meteen spijkers met koppen te slaan: „Mocht ter zake een goede oplossing te vinden zijn, dan zou het wellicht aanbeveling verdienen daarmede reeds met Januari a.s. te beginnen. Dan begint met de elfde jaargang m.i. een nieuwe periode”. Aldus het enthousiasme van de redacteur. Dit plan kwam, mede door het uitbreken van de oorlog, niet tot uitvoering en nu is het wel verre daar vandaan, want zelfs de referaten werden wegens de ruimte-stop doelbewust beperkt tot de bosbouw van de gematigde gebieden.

We worden dus gedwongen in het keurslijf van te weinig ruimte. Daarbinnen is het schipperen, ook met denkbeelden van de lezers. Voor een grote lezerskring, dus om veel abonné's te boeien, moet men in grote trekken eenvoudig blijven, maar omdat we het enige vakblad op bosbouwgebied zijn, moeten we ook wel zwaarwichtige wiskundige en anders gejaarde studies opnemen. Daartegenover heeft ons streven gestaan om bijvoorbeeld door een rubriek „Uit de practijk” een tegenhanger te hebben. Zo zijn wij ook wel eens gedwongen minder mooie copie te verwerken, zoals de houtprijzberichten. Ook dergelijke zaken pogen wij te verbeteren. Zo pogen wij veel zonder een ideaal te bereiken, maar ook het pogen is schoon, zegt men wel eens.....

Als wij terugzien is de periode te Wechel voor het tijdschrift wel de beste geweest, maar thans na de oorlog beleven wij toch een opleving en in een bepaalde — zij het nog te beperkte — mate meer erkenning voor de bosbouw, zodat meer aan de problemen van de bosbouw wordt gewerkt en de bosbouw meer wordt bevorderd. Dit gaat gepaard aan meer artikelen over die problemen en meer ondervindingen, die ook kunnen worden te boek gesteld. De inhoud van ons tijdschrift verbetert daarmee. Zouden wij dan ook uit ons keurslijf iets kunnen worden bevrijd, dan

zou de bloei van ons tijdschrift zeker voortgang kunnen vinden. Geeft de voorzitter van onze vereniging ons enige hoop door zijn wens omtrent „een aanzienlijk vergrote editie“?

Wij zouden tekort zijn geschoten, als we niet even stil hadden gestaan bij de administratie. In de eerste plaats moeten wij onze drukker, die ons al die jaren trouw heeft bijgestaan, danken voor de prettige samenwerking, maar ook zij die zich met de administratie jarenlang hebben belast bij die drukker — de firma Ponsen en Looijen — en op Hinkeloord de amanuensis Greeve, alle jaren van te Wechel diens rechterhand en daarnaast de heren van de Nederlandsche Heidemaatschappij, thans A. Zandvliet, die nu vrijwel alles doet.

Het heeft weinig zin om alle jaargangen hier met U door te nemen of de onderwerpen statistisch in hun veelvoudigheid aan U voorbij te laten gaan. Toch herinner ik nog even aan twee eigenaardigheden in het verschijnen van ons lijfblad. Het eerste nummer verscheen in Februari 1928, het twaalfde nummer in Januari 1929, maar er is nóg een Januari-nummer verschenen in 1929 en dat was het eerste nummer van de tweede jaargang, toen voor het eerst onder bescherming van de vereniging. Dan was er de oorlog. Van October 1944 tot October 1945 heeft de uitgave stop gestaan. Daardoor zijn wij ook wat verlegen geraakt met het juiste tijdstip van ons jubileum. We hebben het daarom nu maar midden in dit jaar gesteld.

Nog even over die oorlogstijd. In het „stille“ jaar 1944/1945 werkten wij aan het komende herstel. We schreven stukken voor de eerst uit te geven nummers, op het vinkentouw zittend voor het grote ogenblik: De Bevrijding. Ik had toen het voorrecht secretaris te zijn, zowel van de vereniging als van de redactie, wat veel gemak gaf, zodat ik de berichtgever kon zijn tussen de beide voorzitters van Vloten en te Wechel, de een gewond in Utrecht en de andere uitgehongerd in Zeist. Ondanks alle narigheid een mooie tijd. Toen de opluchting kwam, kwamen er nieuwe moeilijkheden. Weliswaar was te Wechel eind Juni, kwamen er nieuwe aangekomen, maar Hinkeloord was nog lang daarna door de Engelsen bezet en zo vertelt te Wechel in een brief op 9 Augustus, reeds weer vol van activiteit: „Morgen lift ik naar den Haag en zal daar pogingen aanwenden voor de nodige vergunningen voor het tijdschrift. Het M.G. heeft ter zake niets meer te beweren en ik moet nu naar Binnenlandsche Zaken. Ik hoop iets te bereiken. Naar het adressen-archief bij Ponsen en Looijen zal ik informeren, maar dat zal er nog wel zijn, daar het bedrijf nog intact is. Zij wachten slechts op gas om het lood te kunnen smelten.

De stock van het tijdschrift is naar ik meen nog compleet aanwezig, maar practisch gesproken hebben we nog geen toegang tot Hinkeloord“. En hij verzucht: „Overal stuit men op moeilijkheden of op autoriteiten en dat is nog erger, want er zijn altijd nog meer autoriteiten dan moeilijkheden. Dit laatste is eigenlijk niet juist, want elke autoriteit heeft minstens twee, maar meestal nog meer moeilijkheden in petto“. Zo moesten wij weer op gang komen, maar met een te Wechel kwam men er. Toch werd het in October pas werkelijkheid.

Een groot voorvechter voor het eigen tijdschrift was onze jarenlang oudste lezer en medewerker B. Stoffel. Deze schreef in 1929 reeds: „Ik heb de vaste overtuiging, dat wij thans aan het begin staan van een grooten opbloei van onzen boschbouw, waarbij niet alleen het Staats-

boschbeheer en de Nederlandsche Heidemaatschappij, maar evenzeer particuliere boschbezitters, hun energie zullen ontwikkelen". Hij kreeg gelijk, maar hij had ook gelijk met zijn uitspraak: „In de practijk bestaat geen twijfel aan de waarde van een goed beheerd boschbouw tijdschrift, dit zal het hechtste bolwerk worden tegen de slooping van onze bosschen". Wij willen daar aan toevoegen: ook voor de opbouw van die bossen! En dáárvoor blijven wij werken!
